

Ο περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμος του 2001 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 138(Ι) του 2001

Ο ΠΕΡΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

(ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΑΤΟΜΟΥ) ΝΟΜΟΣ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμος του 2001. Συνοπτικός
τίτλος.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική Ερμηνεία.
έννοια—

«αποδέκτης» σημαίνει το πρόσωπο στο οποίο ανακοινώνονται ή μεταδίδονται τα δεδομένα, ανεξαρτήτως αν πρόκειται για τρίτο ή όχι. Δε θεωρούνται αποδέκτες οι αρχές στις οποίες ενδέχεται να ανακοινωθούν δεδομένα στα πλαίσια διεξαγωγής συγκεκριμένης έρευνας,

«αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» ή «αρχείο» σημαίνει το διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία αποτελούν ή δύνανται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας, και τα οποία είναι προσιτά με βάση συγκεκριμένα κριτήρια,

«δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα» ή «δεδομένα» σημαίνει κάθε πληροφορία που αναφέρεται σε υποκείμενο των δεδομένων που βρίσκεται εν ζωή. Δε λογίζονται ως δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα στατιστικής φύσεως συγκεντρωτικά στοιχεία, από τα οποία δε δύνανται πλέον να προσδιορισθούν τα υποκείμενα των δεδομένων,

«Δημοκρατία» σημαίνει την Κυπριακή Δημοκρατία,

«διασύνδεση» σημαίνει μορφή επεξεργασίας που συνίσταται στη δυνατότητα συσχέτισης των δεδομένων ενός αρχείου με δεδομένα αρχείου ή αρχείων που τηρούνται από άλλο ή άλλους υπεύθυνους επεξεργασίας ή που τηρούνται από τον ίδιο υπεύθυνο επεξεργασίας για άλλο σκοπό,

«εκτελών την επεξεργασία» σημαίνει οποιοδήποτε πρόσωπο που επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό υπεύθυνου επεξεργασίας,

«επεξεργασία» ή «επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» σημαίνει κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται από οποιοδήποτε πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και που εφαρμόζεται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και περιλαμβάνει τη συλλογή, καταχώριση, οργάνωση, διατήρηση, αποθήκευση, τροποποίηση, εξαγωγή, χρήση, διαβίβαση, διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, τη συσχέτιση ή το συνδυασμό, τη διασύνδεση, το κλείδωμα, τη διαγραφή ή την καταστροφή,

«Επίτροπος Προστασίας των Δεδομένων» ή «Επίτροπος» σημαίνει τον Επίτροπο που διορίζεται δυνάμει του άρθρου 18,

«ευαίσθητα δεδομένα» σημαίνει τα δεδομένα που αφορούν τη φυλετική ή εθνική προέλευση, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές

πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε ένωση, σωματείο και συνδικαλιστική οργάνωση, την υγεία, την ερωτική ζωή και ερωτικό προσανατολισμό, καθώς και τα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες,

«πρόσωπο» σημαίνει οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο ή οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου είτε αυτό έχει νομική προσωπικότητα είτε όχι και περιλαμβάνει την Κυβέρνηση της Δημοκρατίας,

«τρίτος» σημαίνει κάθε πρόσωπο, εκτός από το υποκείμενο των δεδομένων, τον υπεύθυνο επεξεργασίας, τον εκτελούντα την επεξεργασία και τα πρόσωπα που είναι εξουσιοδοτημένα να επεξεργάζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, εφόσον ενεργούν υπό την άμεση εποπτεία ή για λογαριασμό του υπεύθυνου επεξεργασίας.

«συγκατάθεση» σημαίνει συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων, κάθε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως, που εκφράζεται με τρόπο σαφή και εν πλήρη επίγνωση, και με την οποία το υποκείμενο των δεδομένων, αφού προηγουμένως ενημερωθεί, δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν,

«υπεύθυνος επεξεργασίας» σημαίνει οποιοδήποτε πρόσωπο που καθορίζει το σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,

«υποκείμενο των δεδομένων» σημαίνει το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα και του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί, αμέσως ή εμμέσως, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόσταση του από άποψη φυσική, βιολογική, ψυχική, οικονομική, πολιτιστική, πολιτική ή κοινωνική,

«Υπουργός» σημαίνει τον Υπουργό Εσωτερικών.

Πεδίο
εφαρμογής.

3.—(1) Οι διατάξεις του παρόντος Νόμου εφαρμόζονται στην αυτοματοποιημένη εν όλω ή εν μέρει επεξεργασία, καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο.

(2) Οι διατάξεις του παρόντος Νόμου δεν εφαρμόζονται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία πραγματοποιείται από φυσικό πρόσωπο για την άσκηση δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών.

(3) Ο παρών Νόμος εφαρμόζεται σε κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, εφόσον αυτή εκτελείται—

(α) Από υπεύθυνο επεξεργασίας εγκατεστημένο στη Δημοκρατία ή σε τόπο, όπου βάσει του δημόσιου διεθνούς δικαίου, εφαρμόζεται το κυπριακό δίκαιο·

(β) από υπεύθυνο επεξεργασίας που δεν είναι εγκατεστημένος στη Δημοκρατία, ο οποίος για τους σκοπούς της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προσφεύγει σε μέσα, αυτοματοποιημένα ή όχι, ευρισκόμενα στη Δημοκρατία, εκτός εάν τα μέσα αυτά χρησιμοποιούνται μόνο με σκοπό τη διαβίβαση των δεδομένων μέσω αυτής. Στην περίπτωση αυτή, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να υποδείξει, με γραπτή δήλωσή του προς τον Επίτροπο, εκπρόσωπο εγκατεστημένο στη Δημοκρατία, ο οποίος υποκαθίσταται στα δικαιώματα και υποχρεώσεις του υπευθύνου, χωρίς ο τελευταίος αυτός να απαλλάσσεται από τυχόν ιδιαίτερη ευθύνη του.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Προϋποθέσεις
για νόμιμη
επεξεργασία
προσωπικών
δεδομένων.

4.—(1) Ο υπεύθυνος επεξεργασίας διασφαλίζει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα—

(α) Υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία·

(β) συλλέγονται για προσδιορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και δεν υφίστανται μεταγενέστερη επεξεργασία ασυμβίβαστη με τους σκοπούς αυτούς-

(γ) είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από ό,τι κάθε φορά απαιτείται ενόψει των σκοπών της επεξεργασίας·

(δ) είναι ακριβή και, εφόσον χρειάζεται, υποβάλλονται σε ενημέρωση·

(ε) διατηρούνται σε μορφή που να επιτρέπει τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υποκειμένων τους μόνο κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται, κατά την κρίση του Επιτρόπου, για την πραγματοποίηση των σκοπών της συλλογής τους και της επεξεργασίας τους. Μετά την παρέλευση της περιόδου αυτής ο Επίτροπος δύναται με αιτιολογημένη απόφασή του, να επιτρέπει τη διατήρηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για ιστορικούς, επιστημονικούς ή στατιστικούς σκοπούς, εφόσον κρίνει ότι δε τίγονται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση τα δικαιώματα των υποκειμένων τους ή τρίτων.

(2) Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που έχουν συλλεγεί ή υφίστανται επεξεργασία κατά παράβαση των διατάξεων του εδαφίου (1), καταστρέφονται με ευθύνη του υπεύθυνου επεξεργασίας. Αν ο Επίτροπος, εξακριβώσει αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από σχετική καταγγελία, παράβαση των διατάξεων του εδαφίου (1), επιβάλλει τη διακοπή της συλλογής ή της επεξεργασίας και την καταστροφή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που έχουν ήδη συλλεγεί ή τύχει επεξεργασίας.

5.—(1) Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη ρητή συγκατάθεσή του.

Νόμιμη
επεξεργασία.

(2) Επεξεργασία δεδομένων επιτρέπεται και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων όταν—

(α) Η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση υποχρεώσεως του υπεύθυνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από νόμο·

(β) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκτέλεση σύμβασης στην οποία συμβαλλόμενο μέρος είναι το υποκείμενο των δεδομένων ή για τη λήψη μέτρων κατόπιν αιτήσεως του υποκειμένου των δεδομένων, πριν από τη σύναψη σύμβασης·

(γ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου των δεδομένων·

(δ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκτέλεση έργου δημόσιου συμφέροντος ή έργου που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και έχει ανατεθεί είτε στον υπεύθυνο επεξεργασίας είτε σε τρίτο, στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα·

(ε) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει των δικαιωμάτων, συμφερόντων και θεμελιωδών ελευθεριών των υποκειμένων των δεδομένων.

(3) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται, ύστερα από εισήγηση του Επιτρόπου να εκδίδει ειδικούς κανόνες επεξεργασίας για τις πλέον συνήθεις κατηγορίες επεξεργασιών και αρχείων.

6.—(1) Απαγορεύεται η συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων. (2) Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, όταν συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

Επεξεργασία
ευαίσθητων
δεδομένων.

(α) Το υποκείμενο των δεδομένων έδωσε τη ρητή συγκατάθεση του, εκτός αν η συγκατάθεση έχει αποσπασθεί παράνομα ή αντίκειται στα χρηστά ήθη ή ειδικός νόμος ορίζει ότι η συγκατάθεση δεν αίρει την απαγόρευση,

(β) η επεξεργασία είναι απαραίτητη προκειμένου να είναι σε θέση ο υπεύθυνος επεξεργασίας να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του ή να εκτελέσει τα καθήκοντα του στον τομέα του εργατικού δικαίου και έχει παρασχεθεί για το σκοπό αυτό η άδεια του Επιτρόπου,

(γ) η επεξεργασία είναι αναγκαία για τη διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου των δεδομένων ή άλλου προσώπου, αν το υποκείμενο των δεδομένων τελεί σε φυσική ή νομική αδυναμία να δώσει τη συγκατάθεση του,

(δ) η επεξεργασία πραγματοποιείται από ίδρυμα, σωματείο ή οποιοδήποτε άλλο μη κερδοσκοπικό οργανισμό που έχει πολιτικούς, φιλοσοφικούς, θρησκευτικούς ή συνδικαλιστικούς σκοπούς, και αφορά μόνο τα μέλη του και τέτοια άλλα πρόσωπα με τα οποία το εν λόγω σωματείο, ίδρυμα ή οργανισμός διατηρεί λόγω των σκοπών του, δεσμούς. Τα δεδομένα αυτά μπορεί να ανακοινωθούν σε τρίτους μόνο αν το υποκείμενο των δεδομένων δώσει τη συγκατάθεση του,

(ε) η επεξεργασία αφορά αποκλειστικά δεδομένα τα οποία το υποκείμενο των δεδομένων δημοσιοποιεί ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση ή άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου,

(στ) η επεξεργασία αφορά θέματα ιατρικών δεδομένων και εκτελείται από πρόσωπο που ασχολείται κατ' επάγγελμα με την παροχή υπηρεσιών υγείας και υπόκειται σε καθήκον εχεμύθειας ή σε συναφείς κώδικες δεοντολογίας υπό τον όρο ότι η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την ιατρική πρόληψη, διάγνωση, περίθαλψη ή τη διαχείριση υπηρεσιών υγείας,

(ζ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εξυπηρέτηση εθνικών αναγκών ή αναγκών της εθνικής ασφάλειας, καθώς επίσης και για την εξυπηρέτηση των αναγκών της εγκληματολογικής ή σωφρονιστικής πολιτικής και εκτελείται από υπηρεσία της Δημοκρατίας ή Οργανισμό ή Ίδρυμα που εξουσιοδοτείται για το σκοπό αυτό από υπηρεσία της Δημοκρατίας και αφορά τη διακρίβωση εγκλημάτων, ποινικές καταδίκες, μέτρα ασφάλειας και διερεύνηση μαζικών καταστροφών,

(η) η επεξεργασία πραγματοποιείται αποκλειστικά για στατιστικούς, ερευνητικούς, επιστημονικούς και ιστορικούς σκοπούς, υπό τον όρο ότι λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των υποκειμένων των δεδομένων.

(θ) η επεξεργασία πραγματοποιείται αποκλειστικά για δημοσιογραφικούς σκοπούς ή στο πλαίσιο καλλιτεχνικής έκφρασης και εφόσον δεν παραβιάζεται καθ' οιονδήποτε τρόπο το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής.

(3) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται ύστερα από εισήγηση του Επιτρόπου, να εκδίδει κανονισμούς που να προβλέπουν για επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων για περιπτώσεις άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο εδάφιο (2) όταν συντρέχουν σοβαροί λόγοι δημοσίου συμφέροντος.

Γνωστοποίηση
προς τον
Επίτροπο.

7.—(1) Ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να γνωστοποιήσει εγγράφως στον Επίτροπο τη σύσταση και λειτουργία αρχείου ή την έναρξη επεξεργασίας.

(2) Με τη γνωστοποίηση που αναφέρεται στο εδάφιο (1) ο υπεύθυνος επεξεργασίας πρέπει απαραίτητως να δηλώνει—

(α) Το ονοματεπώνυμο, την επωνυμία ή τον τίτλο του και τη διεύθυνση του. Εάν ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν είναι εγκατεστημένος στη Δημοκρατία, θα πρέπει επιπροσθέτως να δηλώνεται το ονοματεπώνυμο, η επωνυμία ή ο τίτλος και η διεύθυνση του εκπροσώπου του στη Δημοκρατία·

(β) τη διεύθυνση όπου είναι εγκατεστημένο το αρχείο ή ο κύριος εξοπλισμός που υποστηρίζει την επεξεργασία·

(γ) την περιγραφή του σκοπού της επεξεργασίας των δεδομένων που υφίστανται ή θα υποστούν επεξεργασία ή που περιέχονται ή πρόκειται να περιληφθούν στο αρχείο·

(δ) την περιγραφή της κατηγορίας ή των κατηγοριών των υποκειμένων των δεδομένων

(ε) το είδος των δεδομένων που υφίστανται ή πρόκειται να υποστούν επεξεργασία ή περιέχονται ή πρόκειται να περιληφθούν στο αρχείο·

(στ) το χρονικό διάστημα για το οποίο προτίθεται να εκτελεί την επεξεργασία ή να διατηρήσει το αρχείο·

(ζ) τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών στους οποίους ανακοινώνει ή ενδέχεται να ανακοινώνει τα δεδομένα·

(η) τις ενδεχόμενες διαβιβάσεις και το σκοπό της διαβίβασης δεδομένων σε τρίτες χώρες·

(θ) τα βασικά χαρακτηριστικά του συστήματος και των μέτρων ασφάλειας του αρχείου ή της επεξεργασίας.

(3) Στην περίπτωση που η επεξεργασία ή το αρχείο εμπίπτει σε μία από τις κατηγορίες για τις οποίες το Υπουργικό Συμβούλιο έχει εκδώσει ειδικές οδηγίες επεξεργασίας, ο υπεύθυνος επεξεργασίας καταθέτει στον Επίτροπο δήλωση με την οποία βεβαιώνει ότι η επεξεργασία θα διεξάγεται ή το αρχείο θα τηρείται σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες που έχει εκδώσει το Υπουργικό Συμβούλιο οι οποίοι θα καθορίζουν ειδικότερα τον τύπο και το περιεχόμενο της δήλωσης.

(4) Τα στοιχεία που αναφέρονται στο εδάφιο (2) καταχωρίζονται στο Μητρώο Αρχείων και Επεξεργασιών που τηρεί ο Επίτροπος.

(5) Κάθε μεταβολή των στοιχείων που αναφέρονται στο εδάφιο (2) πρέπει να γνωστοποιείται εγγράφως και χωρίς καθυστέρηση από τον υπεύθυνο επεξεργασίας στον Επίτροπο.

(6) Ο υπεύθυνος επεξεργασίας απαλλάσσεται από την υποχρέωση γνωστοποίησης δυνάμει του εδαφίου (1) στις περιπτώσεις όπου—

(α) Η επεξεργασία πραγματοποιείται αποκλειστικά για σκοπούς που συνδέονται άμεσα με τη σχέση εργασίας ή έργου και είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρέωσης που επιβάλλει ο νόμος ή για την εκτέλεση της σύμβασης και το υποκείμενο των δεδομένων έχει προηγουμένως ενημερωθεί,

(β) η επεξεργασία αφορά πελάτες ή προμηθευτές, του υποκείμενου των δεδομένων εφόσον τα δεδομένα δε διαβιβάζονται ούτε κοινοποιούνται σε τρίτους.

Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, τα δικαστήρια και οι δημόσιες αρχές δε λογίζονται ως τρίτοι, εφόσον τη διαβίβαση ή κοινοποίηση επιβάλλει νόμος ή δικαστική απόφαση.